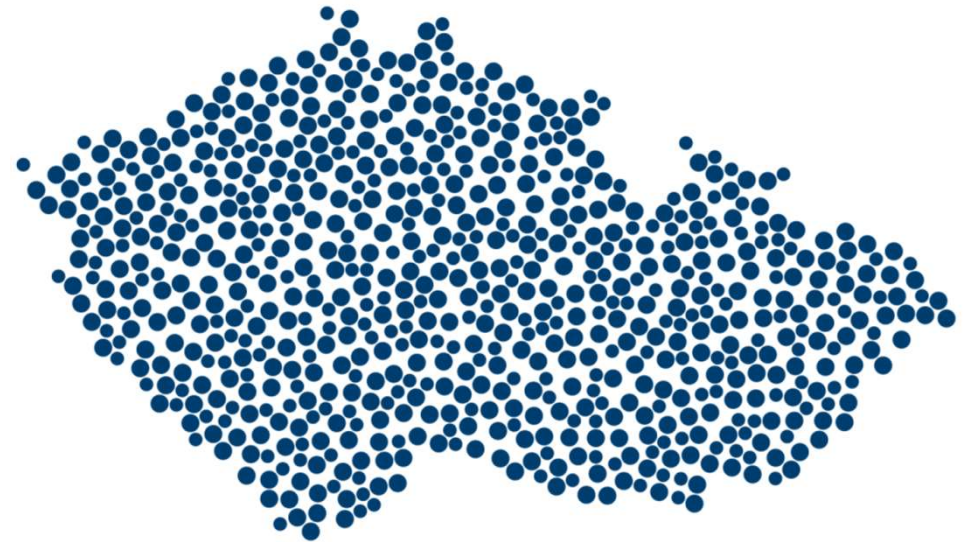

Overturismus

Tereza Kadlecová

Product Manager

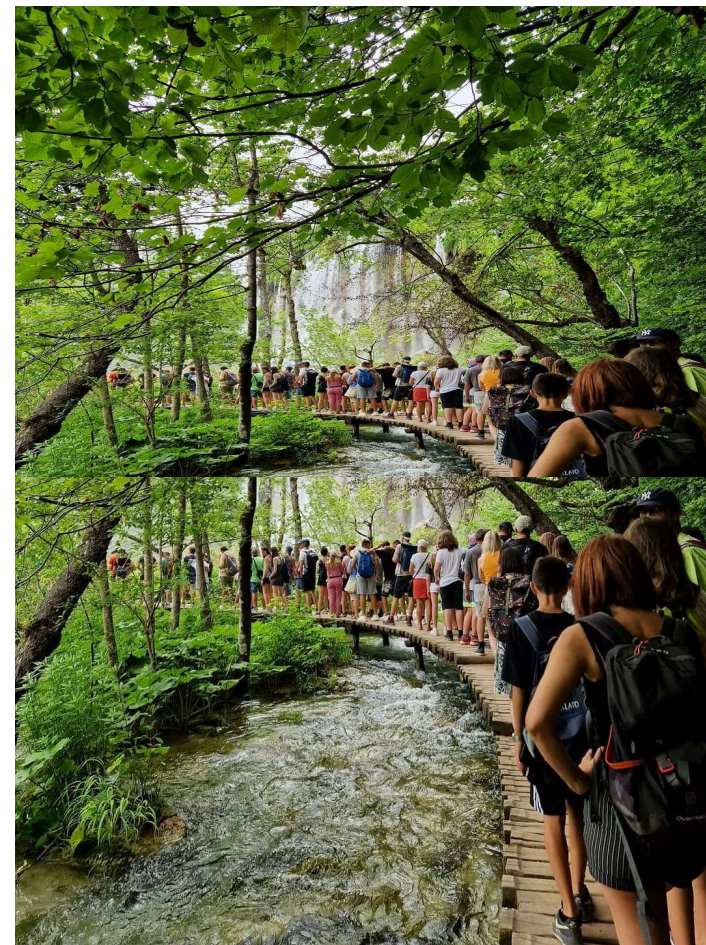
Oddělení produkt managementu a regionální spolupráce

CzechTourism

Overturismus

Ve 21. století se začal objevovat pojem overtourismus, který lze přeložit jako nadměrný turismus.

Tento fenomén se stal diskutovaným kvůli negativnímu vlivu turismu na život místních obyvatel, přírodu i kulturní dědictví.

Overturismus

Overturismus (angl. Overtourism) označuje situaci, kdy je turistické místo nebo destinace přetíženo nadměrným počtem návštěvníků. To může mít negativní dopady na místní obyvatele, životní prostředí, kulturní nebo přírodní dědictví a může rovněž ovlivnit kvalitu zážitků samotných návštěvníků.

Kdy a jak se projevuje overturismus

Když turismus výrazně negativně ovlivňuje:

- Kvalitu života místních obyvatel (frustrace, negativní postoj vůči turismu nebo samotným turistům, vytlačování obyvatel z jejich bydliště).
- Kvalitu zážitků návštěvníků (hluk, přeplněnost, dlouhé čekací doby, vyšší ceny).
- Kvalitu životního prostředí nebo infrastruktury (škody na přírodě, kulturním dědictví, infrastruktuře).

Overturismus v českém prostředí

Dobyto turisty

Vrchol Sněžky

Reportéři Seznam Zpráv se v letní sérii reportáží vydávají na místa zaplavují davy turistů. Zajímají se, jestli příliv cestovatelů pomohou v rozvoji ekonomiky, nebo jestli každodenní nápor lidí nemá pro spíše negativní efekt. Reportéři míří nejen na tradiční místa, která „overturismem“ bojují, ale také do oblastí, které do pár let čeká p

Máte tip na podobné místo? Pište na mail: pribehy@sz.cz.

Aplikace chce zmírnit overturismus v Česku, nabízí výlety, které neohrožují přírodu

Markéta Bártová
3. 4. 2024 • 11:23

Výlety na místa, která nejsou extrémně zatížena turisty. Přesně tam se snaží uživatele navést nová [aplikace](#) [EPU](#) od Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. V současnosti nabízí už více než 170 tras.

Overturismus se u nás týká jen Prahy 1, Českého Krumlova a možná Sněžky. Máme ještě obrovské rezervy, tvrdí expert na cestovní ruch

© 3. září 2024 | [Jak to vidí...](#)

Sněžka, Krumlov a překvapivě i šumavský hrad. Kde míra turismu přetekla

JAN KORDOVSKÝ
+ sledovat 2

Zkraje: Česko overturismus zatím netrápí, mohlo by ale propagovat méně známé památky

ČT24, vík
včera | Zdroj: ČT24

Nechápeme, jaké odpadky tu nacházíme. Beskydy nejsou tělocvična, upozorňují ochránci

Také Češi živí overturismus v Evropě. Naopak do Česka se nikdo nehrne

PETR HOLUB
+ sledovat 213

Ilustrační foto
7. 8. 2024 17:15

Specifika přetíženosti

Overturismus se projevuje překročením kapacity únosnosti daného místa, kterou však nelze jednoznačně určit.

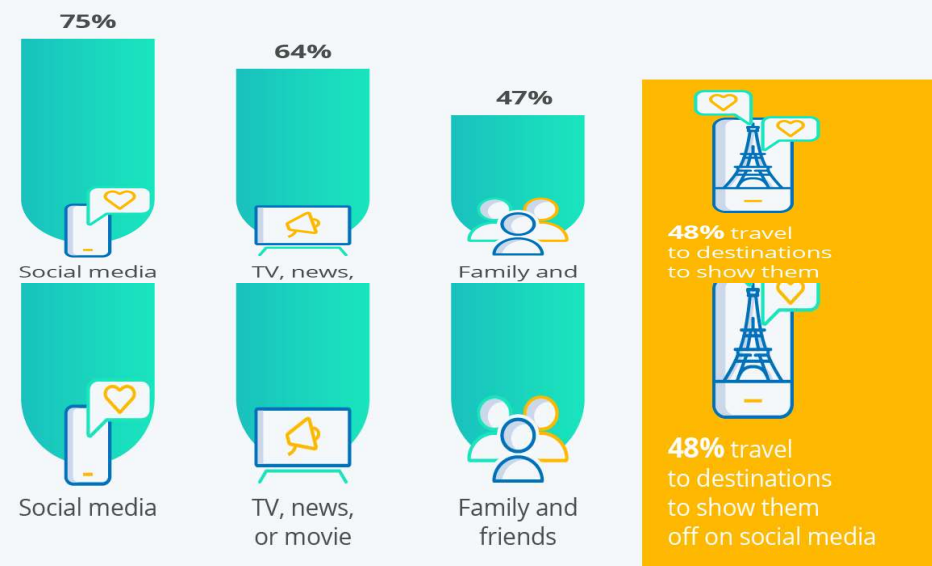
- Přetíženost není trvalý stav; mění se podle času, dne, týdne nebo měsíce (např. o svátcích a ve špičkových hodinách).

Příčiny, faktory

- Při vysokém počtu jednodenních výletů, kdy turisté využívají místní infrastrukturu, ale nezajišťují ekonomický přínos (např. za ubytování či stravování).
- V hlavní sezóně (léto a zima – dovolené, prázdniny) a o víkendech a svátcích během vedlejší sezóny.
- Fenomén sociálních sítí (návštěvník chce vidět TOP místa, vyfotí se, odchází – hlubší poznání chybí).

SOCIAL MEDIA HAS THE GREATEST INFLUENCE ON TRAVEL DESTINATION CHOICES

Share of respondents who were influenced to travel to a destination, by channel

Methodology: n=1,000 (Australia, Canada, India, Japan, Mexico, UK), 2,000 (US); respondents who have a household income of at least \$70k and travel at least once a year by air; 3-11 February 2023

Sources: American Express, Morning Consult

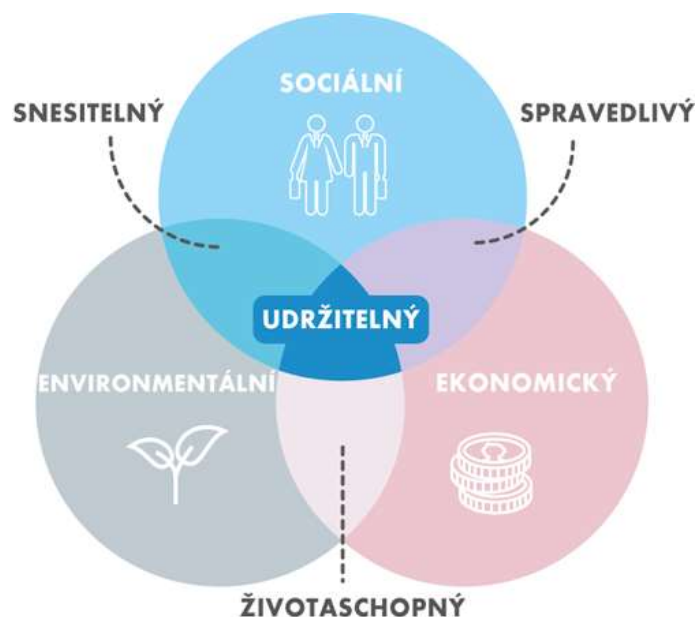
statista

Řešení?

- Propagace méně známých míst? (Ne tak docela..)
- Off-season cestování? (Ano, ale..)
- Omezení počtu návštěvníků
- Začátek cesty v Domech přírody, TIC
- Posílení turistické infrastruktury
- Nastavení dobré komunikace mezi chráněnými oblastmi a DMO
- Tři pilíře udržitelnosti v rovnováze (teoretický koncept)

Tři pilíře udržitelnosti v CR

Ekologická udržitelnost

- Ochrana přírody, snížení dopadu CR.
 - Ochrana přírodních oblastí (národní parky, chráněné krajinné oblasti).
 - Efektivní využívání zdrojů (solární panely, sběr dešťové vody).
 - Recyklace odpadu a podpora ekoturistiky (cyklistika, pěší turistika).

Sociální udržitelnost

- Prospěch místním komunitám, přístupnost pro všechny.
 - Podpora místních obyvatel a podniků (farmáři, řemeslníci).
 - Zajištění přístupnosti (bezbariérové přístupy).
 - Ochrana místních tradic a zvyků pro autentické zážitky.

Ekonomická udržitelnost

- Podpora růstu místní ekonomiky, bez vyčerpání zdrojů.
 - Vytváření pracovních míst.
 - Rozvoj ekologických a kulturních aktivit s nízkým dopadem.
 - Investice do udržitelné infrastruktury.

Tři pilíře udržitelnosti v CR: Konflikt

Každý pilíř má své vlastní výzvy a požadavky

Příklady:

Konflikt mezi ekonomickým a environmentálním pilířem

Konflikt mezi sociálním a environmentálním pilířem

Konflikt mezi sociálním a ekonomickým pilířem

Návštěvnost turistických cílů v tematických kategoriích

architektura

hrady a zámky

lidová kultura

muzea a galerie

osobnosti

ostatní turistické cíle

pietní místa

přírodní turistické cíle

sakrální památky

věda a technika

věže a rozhledny

vojenské turistické cíle

zábavní turistické cíle

zážitková doprava

zoo, zahrady a akvária

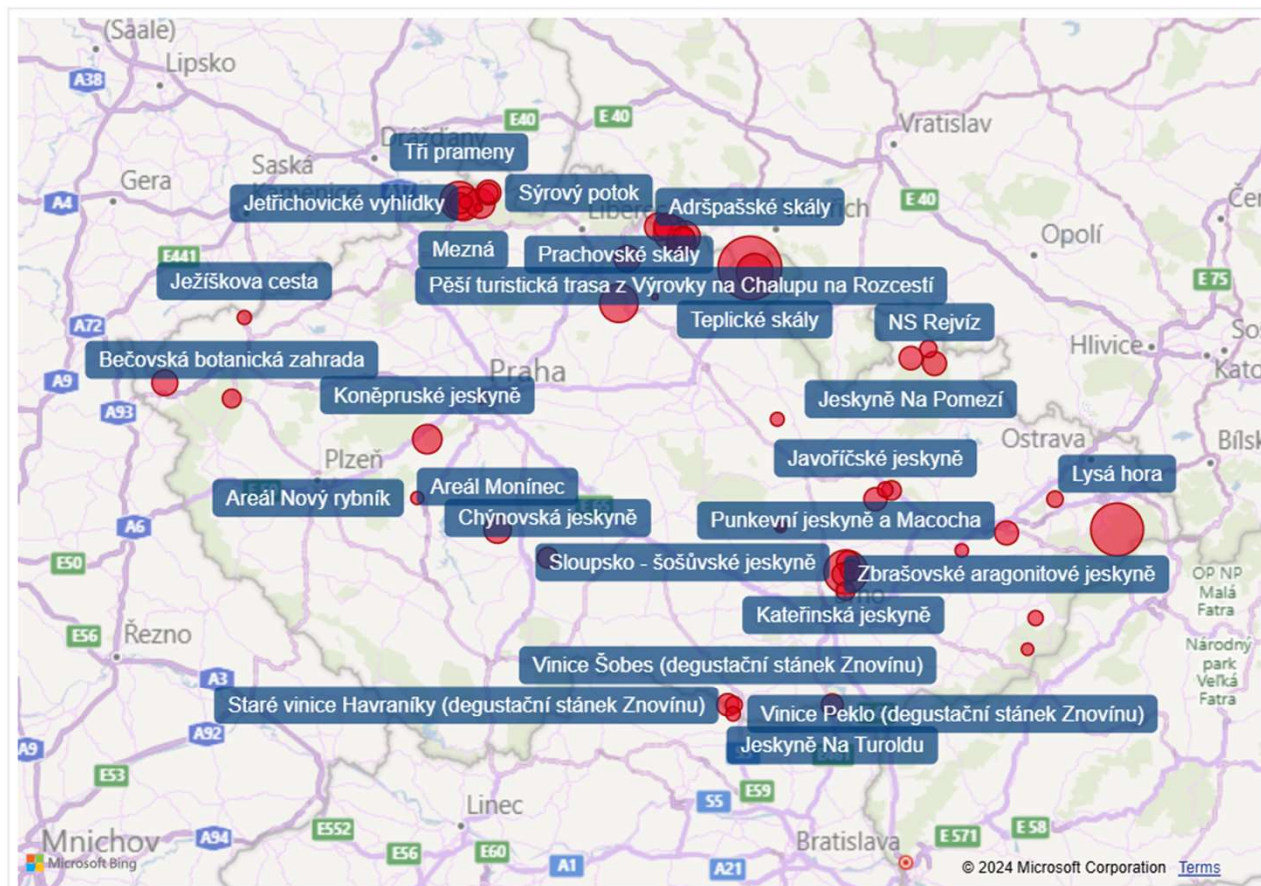
Filtr Kraj

Vše

Filtr Okres

Vše

Počet registrovaných návštěvníků 2023 v tisících

Návštěvnost turistických cílů 2023

Název objektu	Kraj	Místo	2023 ▼	2022	%22	2019	%19
Pražský hrad	Hlavní město Praha	Hradčany	2 191,830	1 420,080	54,35 %	2587,492	-15,29 %
Lanová dráha na Petřín	Hlavní město Praha	Malá Strana	1 915,709	1 707,597	12,19 %	2230,373	-14,11 %
Zoologická zahrada hl. m. Prahy	Hlavní město Praha	Troja	1 358,292	1 419,122	-4,29 %	1456,526	-6,74 %
AquaPalace Praha	Středočeský kraj	Čestlice	1 105,000	968,000	14,15 %	1013,870	8,99 %
Dolní Vítkovice	Moravskoslezský kraj	Ostrava	891,737	891,789	-0,01 %	1370,400	-34,93 %
Aqualand Moravia	Jihomoravský kraj	Pasohlávky	837,085	727,160	15,12 %	806,123	3,84 %
ZOO Zlín	Zlínský kraj	Zlín	770,663	798,514	-3,49 %	682,624	12,90 %
Safari Park Dvůr Králové	Královéhradecký kraj	Dvůr Králové nad Labem	673,000	669,432	0,53 %	541,902	24,19 %
Petřínská rozhledna	Hlavní město Praha	Malá Strana	643,100	532,236	20,83 %	701,555	-8,33 %
Zoologická zahrada Ostrava	Moravskoslezský kraj	Slezská Ostrava	612,455	606,735	0,94 %	580,091	5,58 %
Pivovary a expozice Plzeňského Prazdroje	Plzeňský kraj	Plzeň	595,203	0,000	Nekonečno	836,611	-28,86 %
Staroměstská radnice	Hlavní město Praha	Staré Město	560,785	384,774	45,74 %	695,198	-19,33 %
Pivovar Plzeňský Prazdroj	Plzeňský kraj	Plzeň	527,896	466,521	13,16 %	591,699	-10,78 %
Zoologická a botanická zahrada města Plzně	Plzeňský kraj	Plzeň	496,685	512,682	-3,12 %	504,984	-1,64 %
Adršpašské skály	Královéhradecký kraj	Adršpach	488,000	400,000	22,00 %	470,000	3,83 %

Návštěvnost turistických cílů

Kategorie: **přírodní turistické cíle**

Název objektu	Kraj	Místo	2023	2022	%22	2019	%19
Adršpašské skály	Královéhradecký kraj	Adršpach	488,000	400,000	22,00 %	470,000	3,83 %
Lysá hora	Moravskoslezský kraj	Krásná	320,000	217,890	46,86 %		Nekonečno
Punkevní jeskyně a Macocha	Jihomoravský kraj	Vavřinec	210,347	188,980	11,31 %	212,322	-0,93 %
Prachovské skály	Královéhradecký kraj	Prachov	152,100	143,200	6,22 %	169,500	-10,27 %
Tři prameny	Ústecký kraj	České Švýcarsko	149,280	0,000	Nekonečno	250,618	-40,44 %
Teplické skály	Královéhradecký kraj	Teplice nad Metují	134,000	97,000	38,14 %		Nekonečno
Pěší turistická trasa z Boudy Jelenka na Sněžku	Královéhradecký kraj	Špindlerův Mlýn	118,999	101,787	16,91 %	87,581	35,87 %
Mezná	Ústecký kraj	České Švýcarsko	111,911	90,110	24,19 %	133,183	-15,97 %
Pěší turistická trasa z Luční boudy směr Sněžka	Královéhradecký kraj	Špindlerův Mlýn	103,656	95,801	8,20 %	35,465	192,28 %
Jetřichovické vyhlídky	Ústecký kraj	České Švýcarsko	81,356	78,200	4,04 %	94,623	-14,02 %
Koněpruské jeskyně	Středočeský kraj	Koněprusy	77,696	77,311	0,50 %	87,774	-11,48 %
Pěší turistická trasa z Výrovky na Chalupu na Rozcestí	Královéhradecký kraj	Pec pod Sněžkou	76,789	72,591	5,78 %		Nekonečno
Pěší turistická trasa z Pramene Labe směr Cesta česko-polského přátelství	Královéhradecký kraj	Špindlerův Mlýn	67,208	55,232	21,68 %	46,570	44,32 %
Areál Monínec	Středočeský kraj	Sedlec-Prčice	64,288	110,000	-41,56 %		Nekonečno
Pěší turistická trasa z Vosecké boudy směr Cesta česko-polského přátelství	Liberecký kraj	Harrachov	61,112	40,303	51,63 %	36,947	65,40 %

Výzkum: Udržitelné cestování

Datum výzkumu: Září 2023

Situace a cíle průzkumu

Agentura CzechTourism se v posledních letech intenzívně zabývá otázkou **rozvoje a podpory udržitelného turismu** s ohledem na všechny pilíře udržitelnosti.

Cílem výzkumu je:

- Zjistit **povědomí o udržitelném cestování**
- Zjistit **motivátory** a **bariéry** spojené s tímto stále častěji diskutovaným tématem
- Zajištění podkladů pro **další rozvoj a podporu udržitelného turismu v ČR**

Samostatné otázky k tématu **Ochrana přírody v ČR**

Nejdůležitější součástí udržitelného cestování je ochrana životního prostředí

Zásadnější změny chování, jako např. konzumaci veganského/vegetariánského jídla, či cestování mimo hlavní sezónu, Češi za součást konceptu nepovažují.

AKTIVITY SPOJOVANÉ S UDRŽITELNÝM CESTOVÁNÍM

43 %

vnímá důležitou
součástí udržitelného
cestování **ochranu
životního prostředí v
destinaci.**

4 %

Pouze tolik cestovatelů
považuje **výběr bezmasých
restaurací** za nedílnou součást
udržitelného cestování.

AKTIVITY NESPOJOVANÉ S UDRŽITELNÝM CESTOVÁNÍM

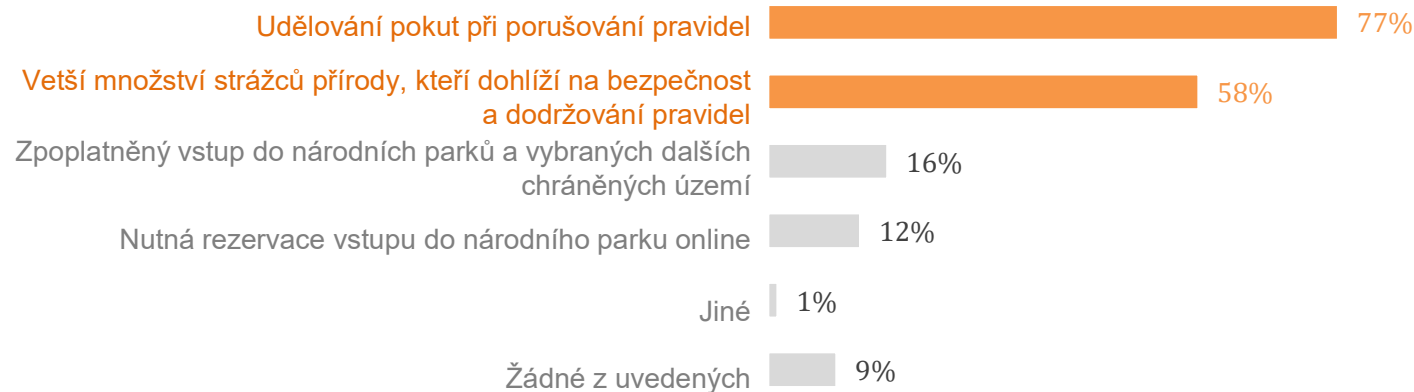
Q10. Které z následujících možností považujete za nejdůležitější součást udržitelného / ekologického cestování? N=734 (cestovatelé)

Češi by za porušení pravidel ochrany přírody rozdávali pokuty

Naprostá většina Čechů (9 z 10) vyšší ochranu české přírody vítá, brání se ale snížení přístupnosti české přírody pomocí zpoplatněných vstupů do chráněných území nebo nutnosti rezervace pro vstup do národního parku.

9 z 10

Čechů by uvítalo nějaké opatření, které by vedlo ke zvýšení ochrany české přírody.

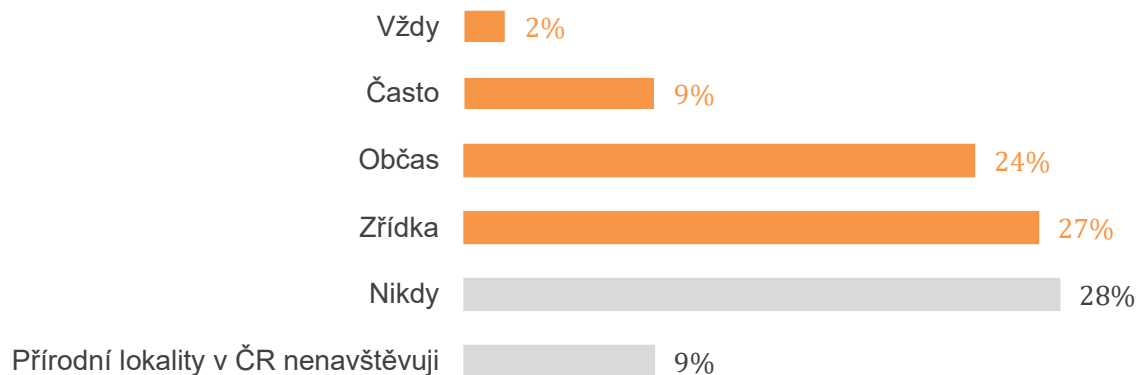

Q30: Které z následujících možných opatření byste uvítali ke zvýšení ochrany české přírody? N=1008

6 z 10 Čechů alespoň někdy navštěvuje infocentra či domy přírody

62 %

Čechů někdy navštívilo informační centrum či dům přírody.

Q29: Navštěvujete před návštěvou přírody / přírodní lokality v Česku informační centra / domy přírody? N=1008

Děkuji za pozornost!

Tereza Kadlecová

kadlecova@czechtourism.cz

CzechTourism